

Beynəlxalq və regional təşkilatlarla aparılan ardıcıl və məqsədyönlü iş Azərbaycanın ötən illər ərzində beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilməsində xüsusi rol oynayıb. Nəticədə ölkəmizin BMT və onun qurumları, Avropa İttifaqı, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası, eləcə də Dünya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı kimi nüfuzlu beynəlxalq institutlarla əlaqələri daha da möhkəmlənib. Bununla da Azərbaycan son illərdə beynəlxalq arenada öz mövqelərini daha da gücləndirib, dünya ölkələri ilə siyasi-iqtisadi əlaqələrini genişləndirib, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığını yeni səviyyədə inkişaf etdirib və bu, Azərbaycana olan dərin inamı şərtləndirib.

Azərbaycan global çağırışlara həssaslıqla yanaşır

Respublikamıza yönələn bu inam və etimadın arxasında isə ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə irəli sürdüyü təşəbbüsləri uğurla reallaşdıraraq, müsbət nəticələr əldə etməsi amili dayanır. Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə naminə beynəlxalq səylərin birləşdirilməsi sahəsində global liderlik nümayiş

etdirməsi bu amilin bariz ifadəsidir. Bu, eyni zamanda, dünya ölkələrinin əksəriyyətinin özünə qapandığı dövrdə Azərbaycanın pandemiyanın öhdəsindən gəlmək üçün beynəlxalq həmrəyliyi və əməkdaşlığı təbliğ edən ilk ölkələrdən biri olmasının təsdiqidir.

(ardı 4-cü səhifədə)

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarda etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilməsində Qoşulmama Hərəkatındaki sədrlik fəaliyyəti də önəmli rol oynayıb. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev bu nüfuzlu qurumun güclənməsinə mühüm töhfələr verib. Dövlətimizin başçısı qlobal çağırışların həlli istiqamətində təşəbbüsləri və səmərəli fəaliyyəti ilə Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının dünyada rolu və nüfuzu daha da yüksəlib.

Təşkilata üzv dövlətlərin yekdilliklə Azərbaycanın sədrlik müddətinin daha bir il - 2023-cü ilin sonuna qədər uzadılması barədə qərarı Prezident İlham Əliyevin dünyadakı nüfuzunun daha bir göstəricisi, ölkə rəhbərinin şəxsiyyətinə verilən yüksək dəyərin ifadəsidir.

Azərbaycanın bir sıra nüfuzlu təsisatlarla, məsələn, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) fəal üzvü kimi bu quruma daxil olan dövlətlərlə dost-

luq və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan münasibətlərə daim xüsusi önəm verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində bununla bağlı deyib: "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ənənəvi olaraq Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyən beynəlxalq təşkilatdır. Biz bu dəstəyi daim hiss etmişik, müharibədən sonra müharibənin nəticələrinin qəbul edilməsi üçün İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fəaliyyətini mən yüksək qiymətləndirirəm".

Azərbaycanın Vətən müharibəsindən əvvəl və sonra haqlı mövqeyini dəstəkləyən beynəlxalq qurumlar arasında Türk Şurası da xüsusi yer tutur. Xatırladaq 2021-ci ilin noyabr ayında keçirilən Zirvə görüşündə Türk Dövlətləri Təşkilatı yaradılıb və bu təşkilat Qoşulmama Hərəkatı kimi Azərbaycanın haqlı işində daim ölkəmizə dəstək nümayiş etdirib və son Zirvə görüşündə bütün üzv ölkələrin adından Azərbaycana torpaqlarımızın azad edilməsi ilə əlaqədar təbriklərini bildirib. Digər bir təşkilat-NATO da öz

Zirvə görüşlərində Azərbaycanın suverenliyini, ərazi bütövlüyünü dəstəkləyən qətnamələr qəbul edib.

Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarda etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilməsi Vətən müharibəsində Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin dost və qardaş ölkələr, eləcə də bir çox beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müdafiə edilməsi, siyasi və mənəvi dəstək göstərilməsində də önəmli rol oynayıb. Nəticədə ölkəmiz yeni güc mərkəzlərinə və yeni ittifaqlara qoşulmaqla mövqeyini daha da gücləndirib. Sırr deyil ki, bu realıq, belə bir mövcud şərait təhlükəsizlik və tərəfdaşlıq müstəvisində maraqların koordinasiya edilməsi və uzlaşdırılmasından irəli gəlib. Məsələn, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ötən il iyun ayında Azərbaycana səfəri çərçivəsində Şuşada Prezident İlham Əliyevlə birgə "Azərbaycan Respubli-

İlham Əliyevin çevik, pragmatik siyasəti sayəsində Azərbaycan xarici iqtisadi təsirləri neytrallaşdırıb, nəzərdə tutulan bütün sosial-iqtisadi proqramlar tam gerçəkləşdirilib, iqtisadiyyat artıb. Bütün bunlara nail olunmasında isə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, neftdən asılılığın minimuma endirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi tədbirləri xüsusi önəm kəsb edib. Bu da, öz növbəsində, əhalinin sosial həyat şəraitinin getdikcə yaxşılaşmasına mühüm təsir göstərib.

Bütün bunlar onu göstərir ki, dövlətimizin başçısı 2003-cü ildə qarşıya qoyduğu və bəyan etdiyi strateji hədəfləri gerçəkləşdirmək üçün ötən müddətdə istər beynəlxalq miqyasda, istərsə də ölkə daxilində məqsədyönlü, ardıcıl, düşünülmüş siyasət həyata keçirib, iqtisadiyyatı dinamik inkişaf yoluna çıxarıb və "güclü dövlət" konsepsiyası-

lıq və inklüzivlik keyfiyyətlərini özündə cəmləyən yeni iqtisadi artımın olması isə zəruri amildir. Yalnız belə bir iqtisadi artım hər bir Azərbaycan vətəndaşının gəlirlərinin davamlı artması üçün zəmin yarada bilər.

Dünya ölkələrinin iqtisadiyyatlarında sürətli rəqəmsallaşma meyilləri və bu əsasda məhsuldarlığın əhəmiyyətli artımı keyfiyyətli inkişaf üçün fərsətlər yaradır. Dünyada davamlı texnoloji inkişaf qlobal dəyər zəncirini sürətlə genişləndirir və onun coğrafiyasını böyüdü. Bu, qlobal əmtə və xidmətlərin son istehlakçıya vaxtında, keyfiyyətli və aşağı qiymətə çatdırılmasına imkan verir.

Qlobal iqtisadiyyatda "yaşıllaşma və karbonsuzlaşma" meyilləri qeyri-resurs iqtisadiyyatların inkişafı üçün imkanlar yaradır. Qeyd olunan meyillərin sürətlənməsi isə uzunmüddətli dövrdə ölkənin neft gəlirlərinə təsir edir.

Yoluxucu xəstəliklərdən qorunma yalnız güclü səhiyyə sistemi və qabaq-layıcı tədbirlər hesabına mümkündür deyil. Bu, insanların sağlam qidalanmasını və bu əsasda tələb olunan immunitetin formalaşmasını mühüm vəzifə kimi qarşıya qoyur. Azərbaycan qlobal çağırışlara həssas yanaşaraq, bu məqsədlə həm ərzaq təhlükəsizliyini gerçəkləşdirir, həm də ərzaq qiymətlərində yüksək qiymət dəyişkənliyindən sığortalanmaq üçün uzunmüddətli dövrə strateji ərzaq ehtiyatları yaradır.

İqtisadiyyatda baş verən dəyişikliklər əmək bazarına da təsirsiz ötürmə və xüsusilə də yeni ixtisasların yaranması, bir sıra ixtisaslara tələbin azalması əhalinin məşğulluğu sahəsində adekvat tədbirlər görülməsini şərtləndirir.

Yuxarıda qeyd edilənlər inklüziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyət üzrə strateji platformasında da əsas

Azərbaycan qlobal çağırışlara həssaslıqla yanaşır

kası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında" Şuşa Bəyannaməsinin, həmçinin Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlamentləri arasında Bakı Bəyannaməsinin imzalanması da məhz Cənubi Qafqaz sülh regionuna çevirmək məqsədi daşıyıb və tarixi hadisəyə çevrilib.

Bu cür xoşməramlı addımlar qalib Azərbaycanın sözünün daha kəsərli olmasını, dost ölkələrin sayının günbəgün artmasını və beynəlxalq hüququn onun yanında olmasını reallaşdırıb, respublikamızı artıq regionda sülhün, təhlükəsizliyin, açıq, konstruktiv, bərabərhuquqlu əməkdaşlığın, sözün əsl mənasında, qarantı kimi çıxış edən dövlət kimi tanıdıb.

Bütün bunlar Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki nüfuzundan, ən əsası isə uğurlu strategiyasından, İkinci Qarabağ müharibəsində ədalətli qələbəsinin dəstəklənməsindən, ərazi bütövlüyünün tanınmasından xəbər verir.

Azərbaycanın bu gün dünyada güclü ölkə kimi tanınmasını ötən 18 il ərzində sosial-iqtisadi sahələrdə əldə edilən mühüm uğurlar da şərtləndirib. Bu müddətdə qazanılan müsbət nəticələr, inkişaf göstəricilərinin yüksəlməsi həyata keçirilən düzgün siyasətin, aparılan islahatların real həyatda təsdiqini əks etdirib, sosial-iqtisadi nailiyyətlərin davamlılığı və dayanıqlı inkişaf üçün etibarlı zəmin yaradıb. Təsədüfi deyildir ki, dünyada yaşanan ən ağır maliyyə və iqtisadi böhran şəraitində belə Prezident

ni reallaşdırmağa nail olub. Yaradılan belə bir şərait isə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın parlaq qələbəsini şərtləndirib.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağın azad edilməsindən sonra Azərbaycanda dövlət quruculuğu, milli iqtisadi inkişaf və ictimai həyat yeni mərhələyə daxil olub. İndi respublikamızın regional güc mərkəzi olaraq mövqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, iqtisadiyyatının daha da gücləndirilməsi qarşıya əsas vəzifə kimi qoyulub.

Azərbaycan qlobal çağırışlara həssaslıqla yanaşması ölkə iqtisadiyyatının uzunmüddətli dövrdə qlobal və daxili mühitdən irəli gələn yeni çağırışlarla üzləşməsinə də şərtləndirir. Milli iqtisadiyyatımızın qlobal iqtisadiyyata yüksək inteqrasiyası xarici mühitdən irəli gələn mühüm çağırışlara həssaslığını şərtləndirir və milli iqtisadiyyatın strukturunun dəyişməsinə zəruri edir. Bu çağırışlar çoxistiqamətli.

Ölkəmizin yüksək gəlirli dövlətlər qrupuna daxil olması üçün uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyat sürətli və davamlı artmalıdır. Dünyada 13 ölkənin iqtisadiyyatı 25 il ərzində hər il orta hesabla 7 faizi üstələyən artım nümayiş etdirir. Bu iqtisadiyyatlar sürətli, dayanıqlı və inklüziv şəkildə artaraq, yüksək gəlirli ölkələrlə məsafənin azalmasına nail olub. Milli iqtisadiyyatımız yüksək gəlirli ölkələr sırasına daxil olmağı qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyur. Bunun üçün dayanıq-

Bu gün dünyada iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə, təbii resursların səmərəli istifadəsi və biomüxtəlifliyin qorunması dayanıqlı iqtisadiyyatın əsas prinsiplərindən biridir. Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri, İqlim dəyişmələri üzrə Paris Sazişi üzrə çağırışların və ölkəmizin inkişaf prioritetlərinin reallaşdırılması bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin artırılmasını, habelə ekoloji təmiz, enerji səmərəli texnologiyalardan istifadəni tələb edir.

İqtisadi artımın inklüziv və dayanıqlı olması üçün kənd və şəhərlər arasında inkişaf balansını gözənlir. Kəndlərdə də, şəhərlərdəki kimi, müasir sosial-iqtisadi infrastrukturun vacib elementləri olan təhsil ocaqları, tibb müəssisələri, mədəniyyət evləri, mühüm kommunal və inkişaf xidmətləri rəqəmsal texnologiyalar əsasında yaradılır. Bütün bunlar şəhər və kənd yerləri arasında həyat standartlarında fərqi əhəmiyyətli dərəcədə azaldır. Kəndlərin planlanması və əhalinin məskunlaşması zamanı regionun iqtisadi dəyər zəncirində mövcud və potensial rolu nəzərə alınır.

Bu gün hələ də COVID-19 pandemiyası dünya ölkələrinin iqtisadiyyatları üçün səhiyyə, ərzaq təhlükəsizliyi və dayanıqlı məşğulluq çağırışlarını aktuallaşdırmaqda davam edir. Rəqəmsal texnologiyaların səhiyyə sistemində tətbiqi nəticəsində çevik və təməssiz tibb xidmətləri genişləndirilir və daha çox insan səhiyyə xidmətlərinə ucuz çıxış əldə edir.

yer tutur. Bunun üçün qarşıdakı 5 il ərzində əməkhaqlarının artırılması və hamı üçün layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsi nəzərdə tutulur. İşləyənlərin layiqli həyat səviyyəsinin gerçəkləşdirilməsi məqsədilə minimum əməkhaqlarının yüksəldilməsi, xalis minimum əməkhaqqının xalis orta aylıq əməkhaqqına nisbətinin məqbul səviyyəsinin qorunması proqnozlaşdırılır.

Bütün bunlar "Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda öz əksini tapıb. Məsələn, özəl sektorda yeni iş yerləri yaradılması, məşğulluq səviyyəsinin artırılması, yeni iş yerləri yaradan sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulub.

Bir sözlə, qarşıdakı 5 il ərzində bütün vətəndaşlar üçün ədalətli sosial müdafiə sistemi qurulacaq. Pensiyaçılar üçün səmərəli yığım, aztəminatlı əhali qrupu üçün zəruri ehtiyacların ödənilməsi, əlilliyi olan şəxslər üçün isə sosial yardımların elçatanlığı artırılacaq. Pensiya sisteminin dayanıqlığı gücləndiriləcək, sosial sığortanın tətbiqi genişləndiriləcək. Hamı üçün bərabər iştirakı yaradan sosial təminat və sosial xidmətlər sistemi inkişaf etdiriləcək. Minimum pensiya məbləği minimum əməkhaqqı səviyyəsinin 75–80 faizində saxlanılacaq.